

**4 серпня – 225 років від дня народження Персі Біші Шеллі
(1792- 1822) – англійського поета епохи романтизму.**

Народився в аристократичній родині, його дід був членом парламенту, а батько – власником великого маєтку, ревним прихильником монархії і англіканської церкви. Дитячі роки Шеллі провів у батьківській садибі, а коли йому виповнилося 12 років, вступив в Ітонський коледж, привілейований навчальний заклад, де здобували освіту діти аристократів. Тут Шеллі вивчав грецьку, латину, нові мови, познайомився із творами просвітників: Т. Пейна, В.Тона, В. Годвіна, Ж. Ж. Руссо, К. А. Гельвеція, П. А. Гольбаха.

У 1810 р. вступив в Оксфордський університет, з якого у 1811 р. його виключили за написання атеїстичного памфлету “Необхідність атеїзму” (“The Necessity of Atheism”, 1811). Після виключення з університету Шеллі жив у Лондоні, а в 1812 р. вирушив в Ірландію і брав участь у русі ірландського народу за визволення від влади англійського короля. У 1813 р. вийшла з друку його перша поема “Королева Маб” (“Queen Mab”).

Під час перебування в Лондоні Шеллі познайомився з донькою трактирника Гарріет Вестбрук і, намагаючись врятувати дівчину від деспотії сім'ї, взяв із нею шлюб. Це були люди зовсім різних уявлень про світ, молодята зрозуміли це доволі швидко, проте документи про офіційне розлучення Шеллі отримав лише після самогубства Гарріет у 1817 р., поета також позбавили батьківських прав на дітей.

У 1814 р. Шеллі зустрівся з Мері Годвін (1797-1851), донькою відомого англійського просвітника В. Годвіна, який був кумиром молодого поета, та англійської романістки, прибічниці жіночої емансипації Мері Волстонкрафт. “Дитя кохання й світла”, – як назвав Шеллі Мері у поемі “Повстання Іслама”, розділила численні труднощі, які випали на їхню долю, виховала сина, була першим коментатором і редактором творів Шеллі, увійшла в історію світової літератури як автор відомого роману “Франкенштейн, або Сучасний Прометей” (1818).

У 1816 р. подружжя Шеллі відвідало Швейцарію, у Женеві відбулася перша зустріч із Дж. Н. Г. Байроном. У 1818 р., після укладення офіційного шлюбу з Мері, подружжя Шеллі назавжди залишило Англію й оселилося в Італії. Важка хвороба не дала поетові можливості брати активну участь у суспільно-політичній діяльності. У цей період Шеллі створив свої найвідоміші

твори: драму “Визволений Прометей” (1819), вірш “Англія. 1819”, “Оду західному вітрові” (1819), естетичний трактат “Захист поезії” (1820).

8 липня 1822 р. Шеллі трагічно загинув під час несподіваного шторму, пливучи на яхті з Ліворно у Віареджо. Тіло знайшли тільки через десять днів. За присутності Байрона і журналіста Лі Ханта тіло Шеллі та його супутника піддали кремації, а прах поета поховали на протестантському цвинтарі у Римі. На пам'ятнику викарбований напис: “Персі Біші Шеллі – серце сердець”.

Творча спадщина Шеллі, незважаючи на таке коротке життя, є напрочуд багатою і різноманітною. Передусім це позначена тематичним і жанровим розмаїттям лірика. Як поет-бунтар, борець проти будь-яких форм насильства, прибічник соціальної справедливості Шеллі постає у рядках віршів, що вирізняються політичною злободенністю і роздумами про природу влади, долі народів та становище пригноблених (“До мужів Англії”, 1819; “Англія. 1819”; “Ода до захисників свободи” – “Ode to the Asserters of Liberty”, 1819).

Українською мовою поезію Шеллі перекладали П. Грабовський, І.Франко, Юрій Клен, В. Мисик, О. Мокровольський та ін.

Джерело: www.ukrcenter.com